
VA-samarbetet

TAXESTATISTIK 2025

-Sammanställning över kommunala vatten och avloppstaxor 2025

27.1.2025

Sofie Dahlsten
VA-Utvecklare
Uppdragsgivare:
VA-samarbetet

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. VA-taxor	4
3. Typhus A.....	5
4. Statistik från kommuner inom VA-samarbetet	5
5. Anslutningsavgift Typhus A	6
6. Brukningsavgift Typhus A	7
<i>Dricksvatten</i>	7
<i>Avloppsvatten</i>	8
7. VA- kostnad per kubik Typhus A.....	9
8. Kostnad för vatten per liter Typhus A.....	9
9. Förhållande fast/rörlig taxa	10
10. VA- avgifter i Sverige och Finland	11
<i>Brukningsavgifter</i>	11
<i>Anslutningsavgifter för VA</i>	11
11. Jämförande konsumtionsutgifter.....	12
12. Resultat	13
<i>VA-taxor 2020-2025 Åland</i>	13
<i>Procentuell förändring av VA-taxa</i>	14
13. Övriga vattenavgifter.....	15
14. Analys	15
<i>Olika kostnader i kommunerna</i>	16
15. Diskussion och förslag	17
16. Begreppsförklaringar	18
17. Referenser	18

1. Inledning

VA-samarbetet samlar in och sammanställer VA-nyckeltal, däribland VA-taxor. Insamling av VA-taxestatistik har genomförts sedan 2021.

Underlaget har samlats in från kommunernas beslutade VA-avgifter. I taxestatistiken redovisas alla avgifter **inklusive moms**. Taxejämförelsen tar inte hänsyn till om kommunen har skattetillskott vilket kan påverka jämförelsen.

VA-samarbetet har tre huvudsyften med rapporten. Att beskriva den faktiska utvecklingen av VA-taxorna, förändringar av bruksavgifter och anläggningsavgifter i enskilda kommuner och sammantaget för hela landskapet Åland samt jämförelser med Sverige och Finland.

Januari 2025
VA-samarbetet

2. VA-taxor

Kommunalt VA finansieras i första hand av avgifter (taxor). Det är vanligtvis kommunfullmäktige som beslutar om taxans utformning och nivåer. Gällande lagstiftning säger att VA-bruksavgifter ska bestämmas så att de täcker kostnaderna för vattentjänsten. Undantag från kravet om kostnadstäckning får göras om de inte äventyrar syftena och möjligheten att uppnå de mål för vattenkvalitet som anges i vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland.

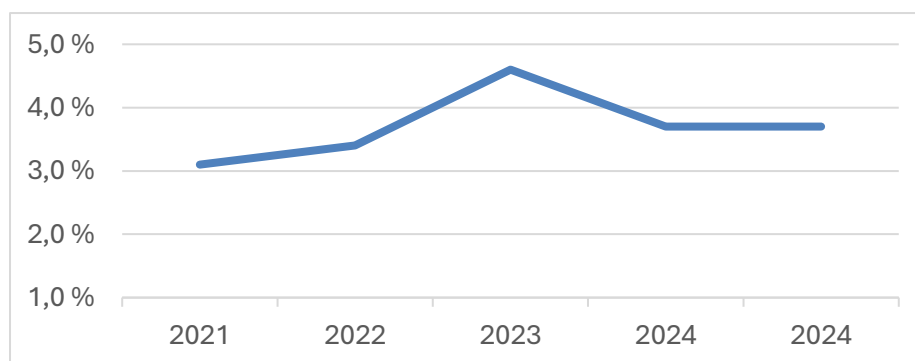
Taxorna delas upp i bruksavgifter (löpande) och anslutningsavgifter (engångskostnad). Båda dessa kan innehålla olika delavgifter för dricksvatten respektive avlopp. För närvarande finns inga särskilda avgifter för dagvatten. Det finns inte heller en grundavgift för avloppsvatten i enlighet med gällande lagstiftning.

Avgifterna innehåller både fasta och rörliga delar. Det är heller egentligen inget som hindrar en kommun från att skjuta till skattemedel eller att låta intäkter från bruksavgifter finansiera utbyggnad eller vice versa, även om det inte är att rekommendera. I mindre åländska kommuner är det vanligt att delfinansiera med skattemedel. Sammantaget gör detta att exakta jämförelser av avgifter blir svåra och därför används exemplet typhus A för att få en uppfattning om skillnader.

Utvecklingen framöver är starkt kopplad till omvärldsfaktorer och hur VA-organisationerna påverkas mer exakt är ännu oklart. Det man vet är att VA-organisationerna under de senaste åren fått ökade kostnader i alla led, samtidigt som det finns ett stort investeringsbehov.

Vid senaste mätning i Sverige ökade VA avgifterna i medel med 14 % mellan åren 2023–2024. Riktigt så stora ökning har vi inte sett på Åland även om enskilda kommuner har ökat sina avgifter med mer än snittet.

Branschorganisationen Svenskt Vattens uppfattning är att en utvecklad samverkan mellan kommuner kan dämpa behovet av taxehöjningar. Förbättrad kompetensförsörjning, och därmed effektivare drift och projektgenomförande, är kanske ett av de viktigaste argumenten. Till detta kommer behovet av att hantera säkerhetsfrågor, leverans- och försörjningsproblem i en osäker värld.

Figur 1 Höjning i procent för typhus A har på Åland legat förhållandevis jämt de senaste åren med en viss ökning under 2022–2023.

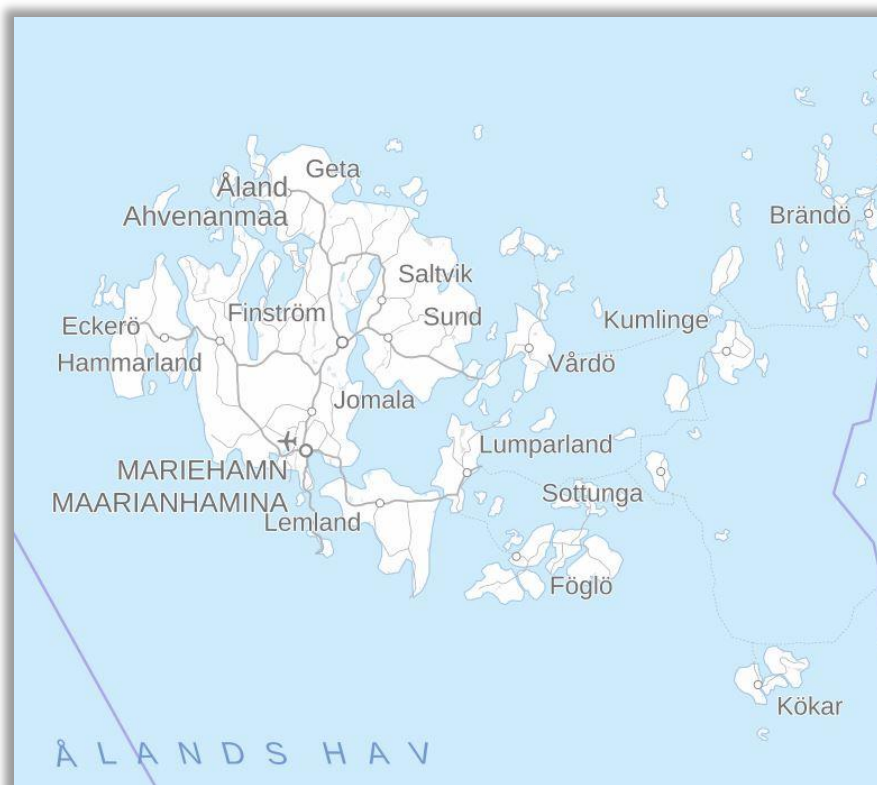
3. Typhus A

Typhus A är ett begrepp taget från branschorganisationen Svenskt Vattens årliga taxestatistik. Definitionen har förenklats för den åländska modellen. Ett åländskt Typhus A definieras som ett egnahemshus med ett medelhushåll¹ och med en vattenförbrukning 150 m³ / år ansluten till allmänt vatten- och avloppsnät.

4. Statistik från kommuner inom VA-samarbetet

Den samlade statistiken kommer från de 12 kommuner som idag ingår i VA-samarbetet: Mariehamn, Jomala, Hammarland, Eckerö, Saltvik, Sund, Geta, Finström, Jomala, Lemland, Lumparland, Föglö och Kökar.

I denna statistik samlas även uppgifter in från övriga kommuner eller vattenandelslag om uppgifter finns att tillgå.

¹ 2,1 personer, ÅSUB 2024

5. Anslutningsavgift Typhus A

Anslutningsavgiften är en engångskostnad som kommunen uppbär av fastighetsägaren för påkoppling till det allmänna vatten- och avloppsnetet. Beräkningen av avgiften är ganska komplicerad eftersom den tar hänsyn till en rad olika faktorer såsom rörlängd och markförhållanden. Anslutningsavgifterna är i vissa kommuner ett enhetspris medan det i andra är ett slutpris efter färdigställande så det är inte helt jämförbart.

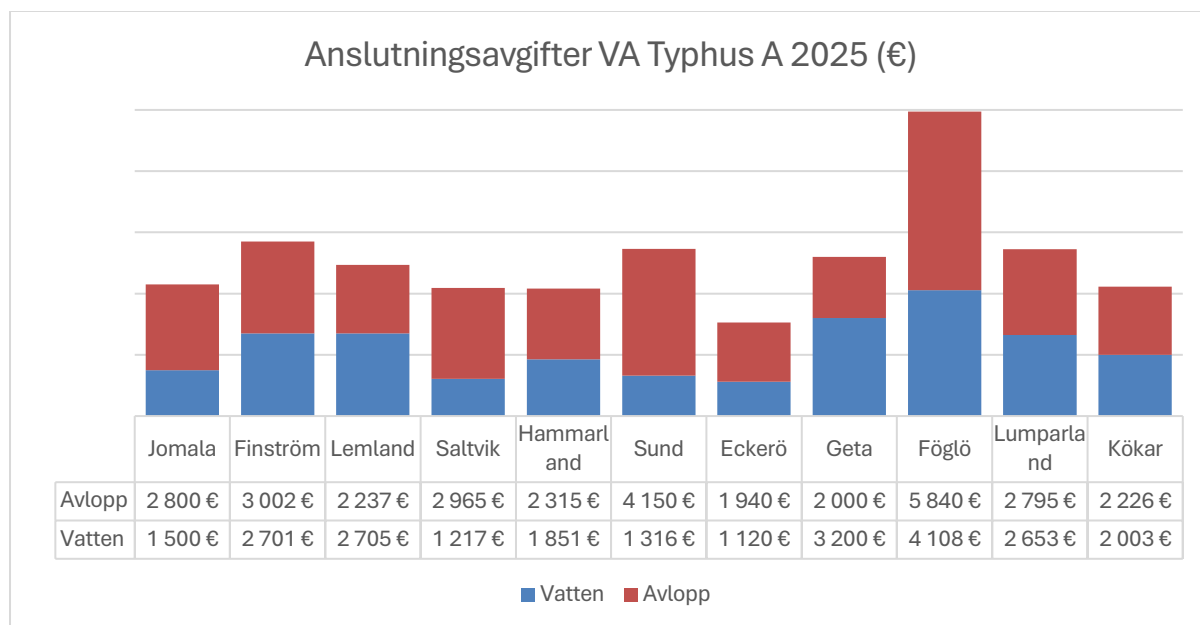

Diagram 1. Anslutningsavgift för vatten och avlopp 2025. Saltviks anslutningsavgift består av avgift från Bocknäs och avgift från Saltviks kommun.

Medelvärdet för anslutningsavgiften för både vatten och avlopp är på Åland 4700€ år 2025.

6. Brukningsavgift Typhus A

Brukningsavgiften inkluderar vattengrundavgift, vattenmätaravgift samt förbrukningsavgifter för vatten och avlopp.

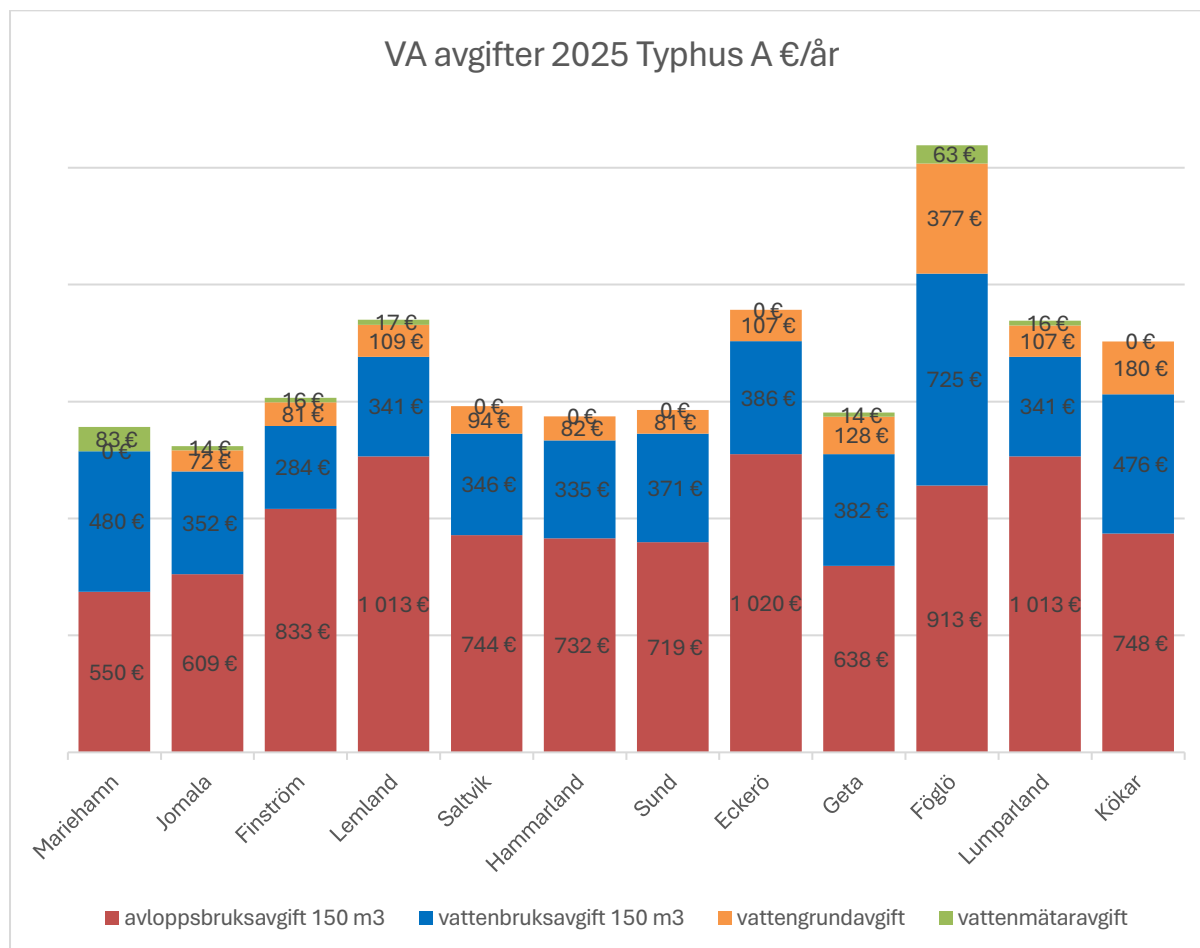

Diagram 2. Fördelning av olika brukningsavgifter per år för Typhus A 2025, inklusive moms.

Medelvärdet för brukningsavgifter på Åland för ett Typhus A är 1333€ år 2025.

Dricksvatten

Kostnader för dricksvatten innehåller en vattengrundavgift, vattenbruksavgift och i vissa kommuner en vattenmätaravgift.

Vattengrundavgift

Vattengrundavgifterna är relativt låga i förhållande till den genomsnittliga årskostnaden för en normalvilla. Vattengrundavgiften motiveras med att infrastrukturen ska underhållas och kunna tillhandahålla dricksvattenförsörjning oberoende plats och förbrukning.

Vattengrundavgiften är samtidigt en utjämnare av ekonomisk balans i verksamheten eftersom inkomster knutet till förbrukning kan variera från år till år samtidigt som kommunen ska säkerställa sig om att avgifterna ska täcka kostnaderna för vattentjänsten. Jomala kommun har lägst vattengrundavgift och Föglö kommun har högst. Mariehamns stad tar inte ut någon grundavgift.

Vattenbruksavgift

Vattenbruksavgift är avgift för den mängd som hushållet använder under ett år. Finström har lägst vattenbruksavgifter och Föglö har högst.

Vattenmätaravgift

Vattenmätaravgift uppbärs i 7 av 12 kommuner inom VA-samarbetet och syftar till att finansiera befintliga och ersättande vattenmätare hos abonnenten. I de kommuner som inte uppbär årlig vattenmätaravgift så kan kostnaden ingå i grundavgiften. I vissa kommuner ingår kostnaden i anslutningsavgiften, och vid mätarbyte köper abonnenten ny av kommunen. Kommunen beslutar ifall vattenmätaravgift ska uppbäras och vilka ytterligare tjänster som ska ingå i den, till exempel installation.

Mariehams Stad har en ganska hög vattenmätaravgift men har då i stället ingen vattengrundavgift.

Avloppsvatten

Kostnader för avloppsvatten innehåller endast en avloppsbruksavgift då nuvarande lagstiftning inte tillåter uttag av en grundavgift.

Avloppsbruksavgift

Avloppsbruksavgift är avgift för den mängd som hushållet använder under ett år. Mariehamns stad har lägst avloppsbruksavgifter och Eckerö har högst.

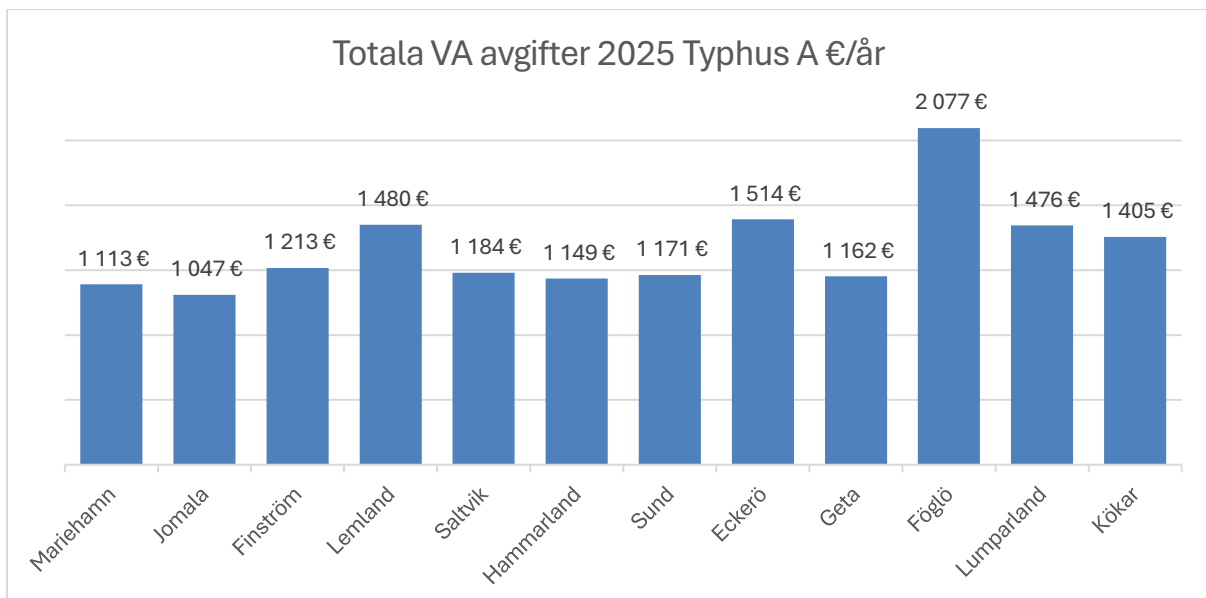

Diagram 3 Totala VA bruksavgifter 2025, Saltviks avgifter består av vattenavgifter från Bocknäs och avloppsavgifter från Saltviks kommun

Skillnaderna i bruksavgifter mellan kommunerna är inte så stora men en kommun har klart högre avgifter än de andra. Medelkostnaden för VA avgifter på Åland är 1 333€ inklusive moms.

7.VA- kostnad per kubik Typhus A

Den totala VA-kostnaden för Typhus A per kubik (€/m³) inkluderar kostnader för vattenmätare, vattengrundavgift, vattenbruksavgifter (150m³) samt avloppsbruksavgifter (150m³).

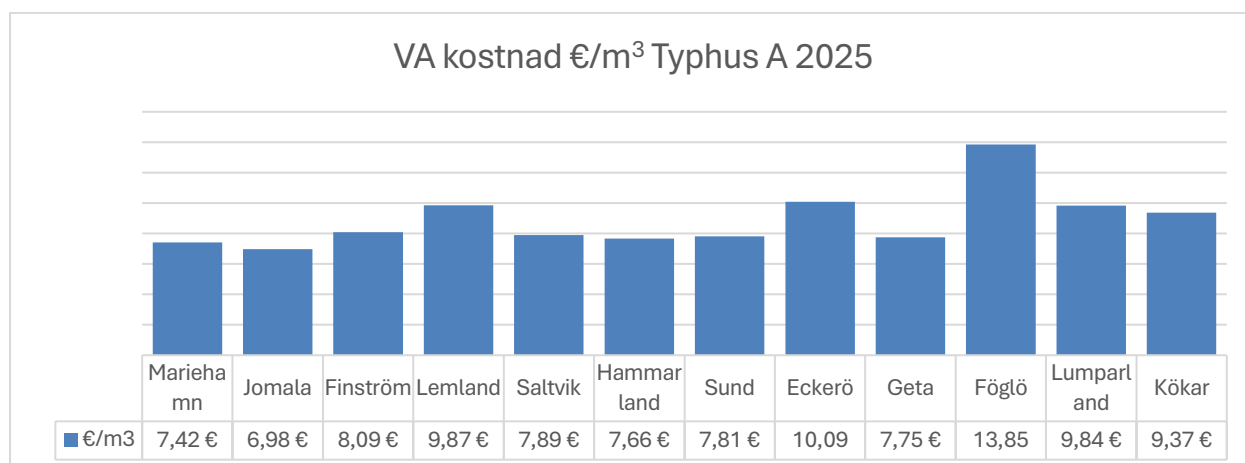

Diagram 4 total VA kostnad i euro per kubikmeter inklusive moms 2025. Medelvärde 8,88€/m³.

8.Kostnad för vatten per liter Typhus A

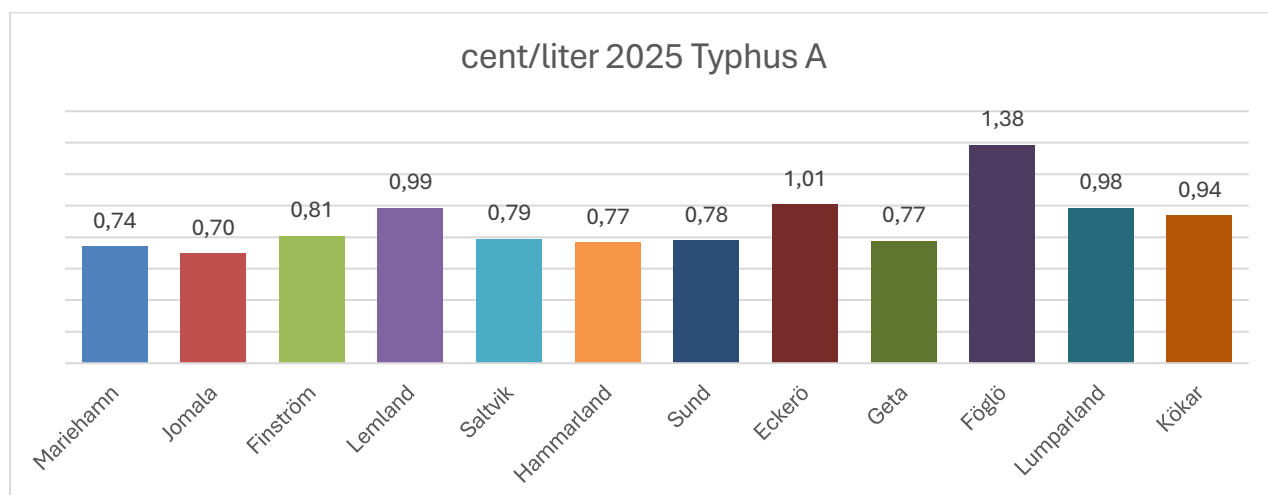

Diagram 5 Literpris för vatten i cent per liter 2025 inklusive moms och per kommun.

Medelvärdet för literpriset 2025 är 0,89 cent på Åland.

Som jämförelse är literpriset i Sverige 0,61 cent och i Finland 0,64 cent.

9.Förhållande fast/rörlig taxa

Till fasta taxor räknas vattengrundavgift och vattenmätaravgift. Till rörliga taxor räknas förbrukningsavgifter för vatten och avlopp.

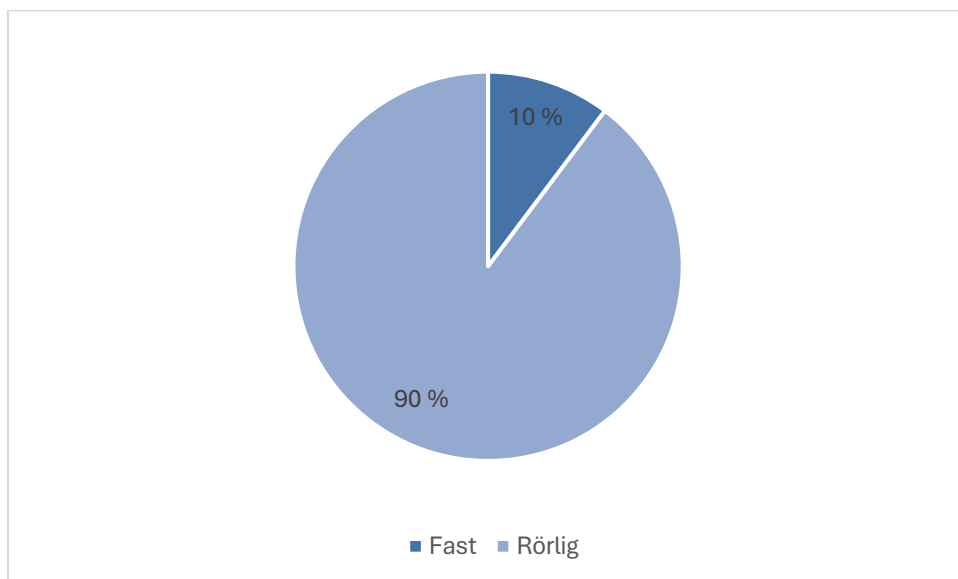

Diagram 6. Förhållande mellan fasta och rörliga avgifter 2025.

Medelvärdet för de åländska kommunerna 2025 visar på en fast avgift om 10 % och en rörlig avgift på 90%.

Jämförande fördelning är i Finland fast avgift om 27% och rörliga avgifter 73%. I Sverige är motsvarande fast avgift 42 % och rörlig avgift 58%.

Skillnaden i förhållandet mellan rörlig och fast taxa skiljer sig från Finland, framför allt för att i Finland finns en grundavgift för avlopp som saknas i den åländska lagstiftningen.

Abonnenters möjlighet att påverka sina slutliga VA-kostnader blir större ju högre grad avgifterna är rörliga.

10. VA- avgifter i Sverige och Finland

Ett egnahemshus genomsnittliga årskostnad för vatten- och avlopp på Åland är 1333 € för år 2025. Jämförande årskostnad är i Sverige 920€ i Sverige och 960€ i Finland. Ålands högre kostnadsbild i jämförelse med Sverige kan delvis förklaras med att i Sverige har man generellt högre anslutningsavgifter vilket medför att de kan hålla lägre brukningsavgifter. Dock har avgifterna i Sverige höjts markant de senaste åren; 8 % 2022–2023 och 14 % 2023–2024. I jämförelse mot Finland är kostnadsskillnaderna också ganska stora trots att jämförelser gjorts med skärgårdsregioner. Dock är Åland en ö och kan inte koppla ihop sitt ledningsnät med närliggande landskap för att uppnå stordriftsfördelar på samma sätt som de kan i Finland.

Brukningsavgifter

Total kostnad för brukningsavgifter för vatten och avlopp för Typhus A per år.

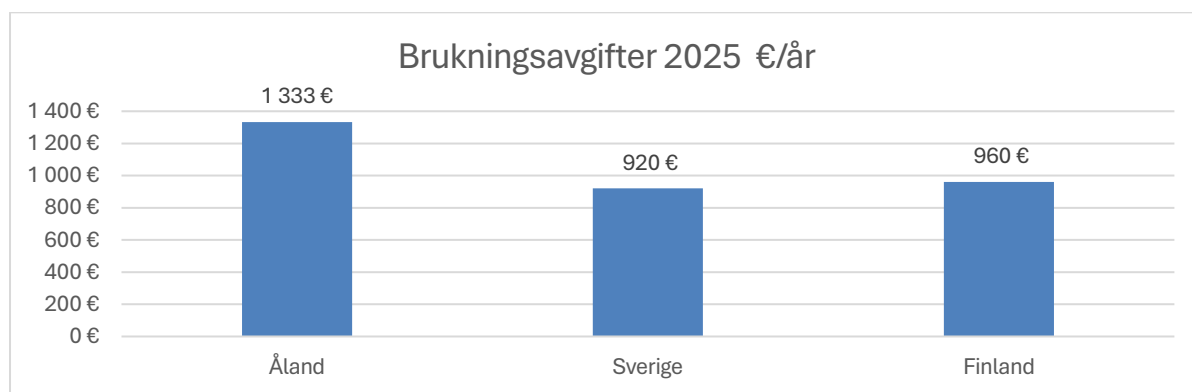

Diagram 7. Jämförelse av brukningsavgifter för VA på Åland, Sverige och Finland 2025 för ett Typhus A.

Anslutningsavgifter för VA

Total kostnad för anslutning av både dricksvatten och avloppsvatten.

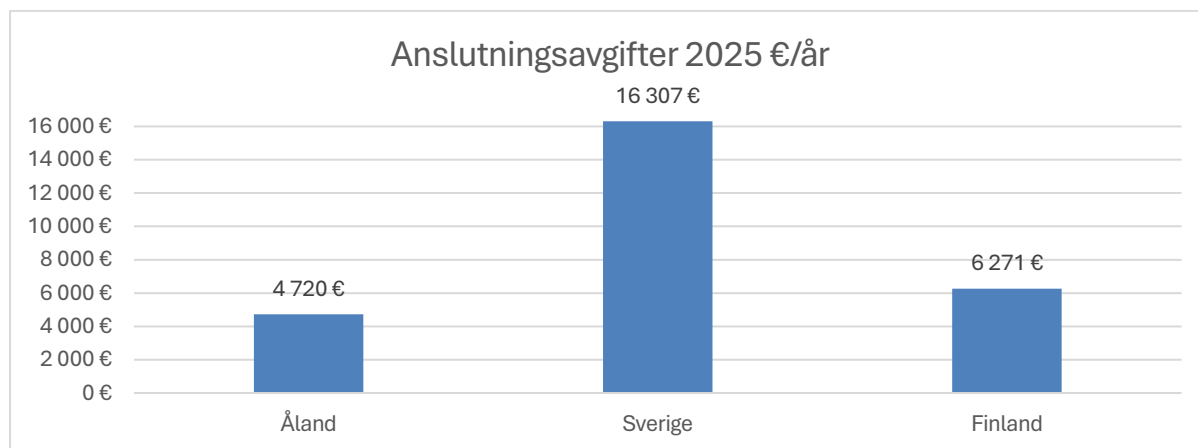
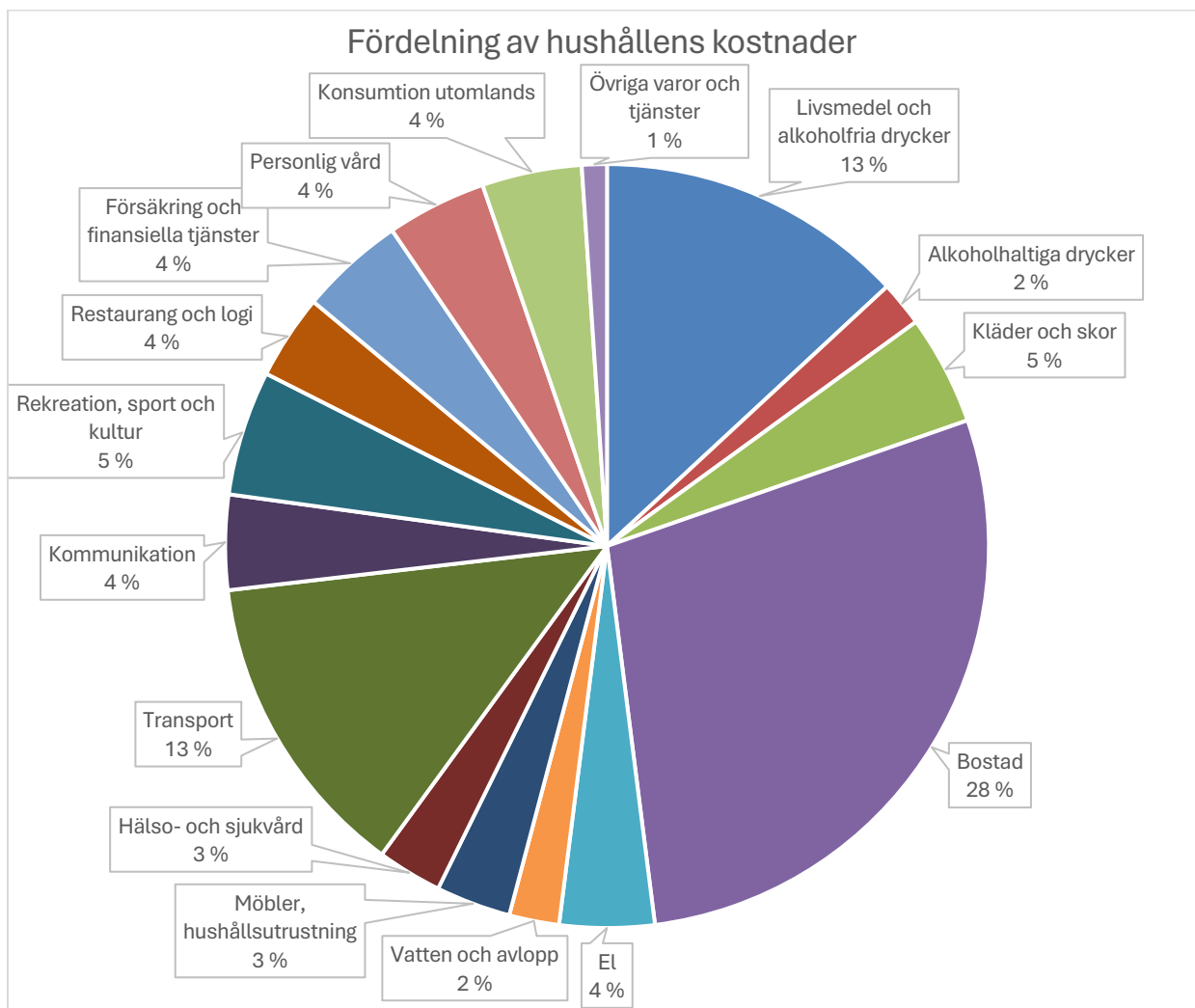

Diagram 8. Jämförelse av anslutningsavgifter på Åland, Sverige och i Finland 2025.

11. Jämförande konsumtionsutgifter

Kostnader för vatten och avlopp är bara en av alla konsumtionsutgifter ett hushåll har per år. Jämförande statistik är baserat på material från ÅSUB och Statistikcentralen. Vatten- och avloppskostnader motsvarar 2 % av hushållets konsumtion.

Figur 2. Uppgifterna är hämtade från ÅSUB och Statistikcentralen och är baserade på statistik från 2022/2023.

12. Resultat

VA-taxor 2020–2025 Åland

VA-taxor, det vill säga avgifter för vatten och avlopp har de senaste åren ökat. Medeltalet för den procentuella ökningen av VA-taxa i kommunerna var 3,7 % från 2024–2025.

Medeltalet för den procentuella ökningen av VA-taxa i kommunerna under åren 2020–2025 är 16 %.

	Årskostnad medel 2025	Förändring jämfört med föregående års taxa	Månadskostnad per hushåll
Typhus A (2025)	1 332 €	3,7 % ökning (3,7%)	111 € (108€)
	Årskostnad medel 2024	Förändring jämfört med föregående års taxa	Månadskostnad per hushåll
Typhus A (2024)	1 285 €	3,7 % ökning (4,6%)	107 € (103€)
	Årskostnad medel 2023	Förändring jämfört med föregående års taxa	Månadskostnad per hushåll
Typhus A (2023)	1 239 €	4,6 % ökning (3,4%)	103 € (99€)
	Årskostnad medel 2022	Förändring jämfört med föregående års taxa	Månadskostnad per hushåll
Typhus A (2022)	1 184 €	3,4 % ökning (3,1%)	99 € (95€)
	Årskostnad medel 2021	Förändring jämfört med föregående års taxa	Månadskostnad per hushåll
Typhus A (2021)	1 145 €	3,1 % ökning (N/A)	95 € (93€)
	Årskostnad medel 2020	Förändring jämfört med föregående års taxa	Månadskostnad per hushåll
Typhus A (2020)	1 111 €	(N/A)	93 €

Tabell 1. Jämförande åländska årskostnader VA inklusive moms 2020–2024.

VA avgifter har ökat med drygt 16 % i medelvärde från 2020–2025.

Procentuell förändring av VA-taxa

Kommun	2021	2022	2023	2024	2025
Mariehamn	0,0 %	2,3 %	3,0 %	5,8 %	2,1 %
Jomala	5,3 %	2,9 %	5,8 %	4,6 %	2,3 %
Finström	0,5 %	1,6 %	6,7 %	3,8 %	0,8 %
Lemland	1,0 %	2,6 %	0,0 %	4,4 %	3,5 %
Saltvik*	0,0 %	0,8 %	4,5 %	1,1 %	0,0 %
Hammarland	23,8 %	0,7 %	2,9 %	3,8 %	3,6 %
Sund	2,3 %	0,9 %	6,0 %	0,0 %	0,0 %
Eckerö	8,1 %	5,4 %	4,6 %	8,1 %	7,9 %
Geta	1,1 %	5,4 %	0,0 %	4,9 %	0,1 %
Föglö	1,1 %	12,1 %	18,7 %	0,0 %	0,3 %
Lumparland	1,0 %	2,6 %	0,0 %	4,3 %	3,5 %
Kökar	n/a	n/a	0,0 %	6,0 %	5,0 %

Tabell 2 Procentuell förändring av VA avgifter i kommuner 2020–2025. * Saltviks avgifter består av vattenavgifter från Bocknäs Vatten och avloppsavgifter från Saltviks kommun.

Kommunernas höjningar 2020–2021 visar på att 9 av 12 kommuner låg under medeltalet för avgiftshöjningen om 3,1 %. Mariehamn, Saltvik lämnade taxan oförändrad och ingen kommun sänkte sin VA-taxa. Hammarland höjde taxan med 23,4% vilket påverkar medelvärdet.

Kommunernas höjningar 2021–2022 visar på att 9 av 12 kommuner låg under medeltalet för avgiftshöjningen om 3,4 %. Sottunga lämnade taxan oförändrad och ingen kommun sänkte sin VA-taxa. 11 av 12 kommuner höjde taxan och Föglö höjde taxan med 12,1%.

Kommunernas höjningar 2022–2023 visar på 7 av 11 kommuner låg under medeltalet för avgiftshöjningen om 4,6%. Geta, Lemland och Lumparland lämnade taxan oförändrad och ingen kommun sänkte sin VA-taxa. Föglö sticker ut då de höjde taxan med 18,7%.

Kommunernas höjningar 2023–2024 visar på 1 av 11 kommuner låg under medeltalet för avgiftshöjningen om 3,7%. Föglö och Sund lämnade taxan oförändrad från föregående år och ingen kommun sänkte sin VA-taxa. Kökar och Eckerö höjde taxorna en bra bit över medelvärdet, 6% respektive 8,1 %.

Kommunernas höjningar 2024–2025 visar på 7 av 11 kommuner låg under medeltalet för avgiftshöjningen om 3,7%. Sund och Saltvik lämnade taxan oförändrad från föregående år och ingen kommun sänkte sin VA-taxa. Kökar och Eckerö höjde återigen taxorna en bra bit över medelvärdet, 8% respektive 7,9 %.

13. Övriga vattenavgifter

I vissa kommuner är det andelslag som tillverkar och/eller distribuerar vatten till hushållen. Nedan en sammanställning av vattenavgifter, grundavgifter och anslutningsavgifter för de större vattenandelslagen på Åland.

Vattenandelslag	vattengrundavgift	vattenbruksavgift
Bocknäs Vatten (Saltvik) 2024/2025	94,13 €	2,31 €
Tjenan Vatten (Saltvik)	n/a	n/a
Sundets Vatten (Sund) 2023	198,40 €	2,23 €
Västra Sunds Vatten (Sund)	n/a	n/a

Vattenandelslag	anslutningsavgift
Bocknäs Vatten (Saltvik)	1 217,00 €
Tjenan Vatten (Saltvik)	n/a
Sundets Vatten (Sund)	n/a
Västra Sunds Vatten (Sund)	n/a

14. Analys

VA-taxorna har fått större betydelse i takt med ökad medvetenhet om kostnadstäckning för drift, finansiering av förnyelse och utbyggnad av VA-anläggningar och deras investeringsbehov. Det kan konstateras att det finns stora behov av investeringar inom VA vilket kommer att påverka kostnadsutvecklingen och därmed högre avgifter.

Den genomsnittliga höjningen av bruksavgifter för typhus A på Åland 2025 ligger på 3,7%. I Sverige var höjningen 16 % 2024.

Kommuner med låga anslutningsavgifter till vatten- och avloppsnät kan indikera på att de inte reflekterat över värdet att ha tillgång till allmänt VA, men det kan också handla om att kommunen vill styra att så många om möjligt ska ansluta sig till kommunalt VA då beslut om VA-områden saknas i kommunerna.

Anslutningsavgifter med en beräkningsgrund som inte säkerställer kostnadstäckning bidrar till underkapitalisering av den kommunala VA-sektorn redan från början. Låga anslutningsavgifter som inte täcker de faktiska kostnaderna belastar det befintliga VA-kollektivet. En låg anslutningsavgift kan på sikt resultera i högre bruksavgifter på samma sätt som Sveriges höga anslutningsavgifter kan ge lägre bruksavgifter. Anslutningsavgifter och bruksavgifter påverkar varandra. Därför är anslutningsavgifters nivå högst relevant när VA-taxor diskuteras, även om debatten ofta enbart berör brukningstaxans nivå. Samtidigt är anslutningsavgifterna för befintlig infrastruktur sedan länge redan fastställda och ändras inte mycket trots att det finns behov.

Under de senaste åren har händelser i vår omvärld påverkat såväl de ekonomiska förutsättningarna som de tekniska leveranskedjor som vatten- och avloppsbranschen (VA) är beroende av. Samtidigt har nya krav i till exempel EU-direktiv tillkommit eller uppdaterats vilken höjer den leveransnivå som VA-försörjningen har att förhålla sig till.

Det finns också utmaningar med att den infrastruktur vi har idag inte förnyas i en takt som motsvarar behoven.

Svenskt Vattens analys 2020 om investeringsbehov de kommande 20 åren skulle innebära en ökning av avgifter med 40 %, men en ny samlad bedömning är nu att VA-avgifterna behöver öka med 90 % de kommande 20 åren utöver inflation.

VA samarbetets styrgrupp genomförde en workshop under 2024 för att gemensamt uppskatta de åländska investeringsbehoven för vatten och avlopp.

Det uppskattade investeringsbehovet till 2050 resulterar i en kostnad om drygt 240 miljoner euro. Det motsvarar ungefär 700 €/år per hushåll. För att möta upp investeringarna kommer det att krävas avgiftshöjningar även om vissa investeringar kan finansieras med externa stöd. Beräkningar utifrån prognos skulle det krävas höjningar om minst 30 % upp till nästan 70 % för att täcka investeringsbehoven till 2050.

Olika kostnader i kommunerna

I matrisen nedan beskrivs en enkel förklaringsmodell till varför taxorna varierar mellan kommunerna. Fördjupar man analysen genom att titta på olika samband mellan taxor och några andra faktorer blir bilden mer nyanserad och samtidigt mer komplicerad.

Påverkansfaktor	Hur det varierar	Effekt för VA-kostnad	Parameter för jämförelse
Antal anslutna, kommunstorlek	Stor eller liten 'kundbas' beroende på kommunstorlek eller VA-organisation i samverkan fler kommuner.	Fler kunder ger ett större intäktsunderlag och fler som delar på nödvändiga kostnader. En tillräcklig 'kritisk massa' (kundbas/intäktsunderlag) för att ha beredskap/personal, nödvändig kompetens, agera beställare i projekt och ha processkunskap 'in-house' ger lägre kostnader.	Antal anslutna till VA alt. befolkning
Tillväxt	Befolkningsförändring. Övrig samhällsutveckling positiv ger investering i annan infrastruktur och stärkta kommunala organisationer som gynnar VA (ex gata, samhällsplanering). Betalningsvilja och fastighetsägares möjlighet att betala höga anslutningskostnader hög/låg.	Tillväxt och exploateringar täcker en större del av dagens investeringsbehov. Framtidssatsningar och kapacitetsutbyggnad belastar ej i samma utsträckning befintligt VA-kollektiv.	Demografisk utveckling. Fastighetspriser
Bebyggelsestäthet	Olika andel gles bebyggelse med många små tätorter respektive tät stadsbebyggelse.	Mer anläggningar och ledningsnät per ansluten person ger totalt sett högre kostnader	Ledningslängd per ansluten

Geografi, vatten, miljö	Topografi, nederbörd, vattentillgång, behov av miljöskydd etc.	Mer utmanande naturgivna förutsättningar kräver mer avancerade och kostsamma VA-system.	Region (tätort, landsbygd, skärgård)
Historik VA-ekonomi	Avskrivna investeringar finansierade av landskapsbidrag på 1900-talet eller större lån med höga kapitalkostnader.	Kapitalkostnader ökande p.g.a. renoveringsbehov av befintliga anläggningar och ökade miljökrav men intäktbasen densamma eller minskande.	Andel kapitalkostnad alt. total kapitalkostnad per ansluten
Samverkan	En enskild liten kommuns verksamhetsområde med hundratalet anslutna, eller stad med upp till 12 000 invånare anslutna.	Dricksvattenproduktion och avloppsrening har uppenbara skalfördelar.	Befolkningsunderlaget för samverkansorganisation.

15. Diskussion och förslag

Modellen med Typhus A ger en mer rättvis bild över hushållens årlig VA-kostnad jämfört med att enbart se på förbrukningstaxorna. Jämförelse med hushållens övriga utgifter så visar på att kostnader för vatten och avlopp är låg med endast 2 % av hushållets totala konsumtionsutgifter.

I VA-samarbetets arbete har det märkts av en ökad tendens bland deltagarkommunerna att öka kostnadstäckningen för VA-verksamheten. Skattemedel är hårdvaluta i de ekonomiskt utsatta kommunerna vilket motiverar VA-sektorn att fortsätta sträva efter en långsiktigt hållbar VA-taxeutveckling och därmed skapa ekonomiska förutsättningar för sin verksamhets drift och utveckling.

Ska framtidens konsumenter acceptera en ökning av VA-taxorna är det nödvändigt att taxorna upplevs skäliga och rättvisa i hela landskapet.

En utvecklad samverkan i olika former med skalfördelar och god planering och hushållning kan dämpa behovet av taxehöjningar. Dock finns behov om beredskap för vattenförsörjning och utökad kapacitet för avloppsvatten som måste finansieras med ökade taxor.

Den kommunala VA-sektorn är överens om att Åland behöver en ny modern lag om VA-tjänster som skapar förutsättningar för en hållbar ekonomisk utveckling.

16. Begreppsförklaringar

Anslutningsavgift Är den engångsavgift som en fastighetsägare betalar när hen har fått en förbindelsepunkt för sitt kommunala VA upprättad.

Brukningsavgifter Kan inom dricksvattenförsörjning inkludera vattengrundavgift, vattenmätaravgift samt förbrukningsavgift för vatten. Inom åländsk avloppsvattenförsörjning finns endast brukningsavgift. Avloppsbrukningsavgiften baserar sig på ett hushålls uppmätta vattenförbrukning.

Vattengrundavgift Vattengrundavgift uppbärs för möjligheten att kunna använda vattentjänsten, även ifall inget vatten förbrukas. Kommunerna motiverar vattengrundavgiften på olika sätt. Vattengrundavgiften är allt viktigare för den ekonomiska balansen ju färre abonnenter som är anslutna inom verksamhetsområdet. En högre vattengrundavgift kan tillämpas för att hålla en lägre vattenbruksavgift. (**Grundavgift** för avlopp är inte tillåtet enligt åländsk lagstiftning.)

Vattenmätaravgift Uppbärande av årlig vattenmätaravgift borgar för att täcka kostnaden för förnyelse av densamma.

Förbrukningsavgift Är en avgift som baserar sig på den volym som förbrukas uppmätt i kubikmeter m³.

Typhus A Ett åländskt Typhus A är ett egnahemshus med ett medelhushåll och med en vattenförbrukning 150 m³ / år ansluten till allmänt vatten och avlopp

17. Referenser

Deltagande kommuner i VA samarbetet, VA taxor 2025

Taxestatistik, Svenskt Vatten (www.svensktvatten.se)

Investeringsrapporten 2024, Svenskt Vatten

ÅSUB (www.asub.ax)

Statistikcentralen (www.stat.fi)

Taxor 2025 från Finland (Larsmo, Jakobstad, Malax, Korsnäs, Helsingfors, Vasa, Åbo, Raseborg, Närpes, Pargas, Hangö)